

СУ "Христо Смирненски" гр. Койнаре

гр. Койнаре, общ. Червен бряг, обл. Плевен, ул. "Христо Ботев" 1, тел. 065732423; GSM 0879827292;
e-mail:sou_koinare@abv.bg; www.sou-koinare.com□

УЧЕНИЦИ, РОДИТЕЛИ, УЧИТЕЛИ – ДА СИ ПОДАДЕМ РЪКА

Даниела Иванова Цоньовска
Директор на СУ „Христо Смирненски”, гр. Койнаре

В настоящата разработка ще Ви запозная с работата ни по проекти, чиято цел е подобряване на училищната среда и стимулиране на интеграцията в местната общност се осъществява чрез:

- Координация на работата на семейство, училище, културни и обществени институции. Оптимизация на взаимодействието между тях.
- Утвърждаване културното многообразие на етническите малцинства като обща ценност и стимулиране на етническата толерантност.
- Увеличаване на възможностите за обогатяване и разнообразяване на училищния живот и осмисляне на свободното време на учениците

Град Койнаре е разположен на голяма площ, с отдалечени на 5 – 7 км. от училището крайни квартали. Голяма част от учениците, живеещи там, са от различни етноси, но преобладават роми. Много от уличните платна не са асфалтирани и това затруднява придвижването на учениците, особено през есента и зимата. Осигурен с ученически автобус по транспортна схема. Транспортните разходи, обслужването на автобуса и заплатата на шофьора се подsigуряват от бюджета на училището. Наличието на превоз за учениците е една от най-важните предпоставки за редовното посещение на учебните занятия. В СУ „Христо Смирненски” град Койнаре се обучават ученици както следва:

- Брой на учениците през изминалата учебна година – 331.

- Етническият състав на децата и учениците през изминалата учебна година според тяхното самоопределяне е както следва:
 - брой български ученици-161;
 - ромски ученици-169;
 - турски ученици – 0;
 - други ученици – 1 румънче.
- Общ брой на отпадналите деца и ученици през изминалата учебна година -няма;
- Брой на отпадналите ученици според етническия им състав, съгласно тяхното самоопределяне през изминалата учебна година-няма

В училището е организирано целодневно обучение на учениците от 1 до 7 клас. Материалната база е в много добро състояние и добре поддържана. Училището разполага със 17 класни стаи, 3 компютърни кабинета, зала за отдих и занимания по интереси в начален етап и зала за фитнес. В нашето училище бе изградена и обзаведена единствената в региона „Стая на етносите”. В училището функционира добре оборудван и обзаведен ученически стол с капацитет 80 места. В стола се подsigурява безплатна закуска и по евтин обяд. Изградено е локално отопление на стола.

В СУ „Христо Смирненски” гр. Койнаре ромските ученици са 51% от общия брой в училището. Процентът е различен за отделните възрастови групи. Една част от учениците живеят в обособен ромски квартал. Често семейната среда е непълноценна, което се дължи на отсъствието на родителите или на липсата на достатъчна мотивация за подкрепа на техните деца при обучението. От друга страна, не са редки и случаите, при които дори при наличие на мотивация от страна на родителите, те не разполагат с достатъчно информация за формата на продължаващо образование за техните деца.

Част от децата от ромския етнос тръгват на училище без да говорят добре официалния български език и без да са усвоили основните знания и умения, необходими за справяне в учебния процес. Социализационните модели в квартали с преобладаващо ромско население, създават допълнителни трудности за адаптацията на ромските деца в училище, ако не са ходили в предучилищно детско заведение.

Патриархалните норми на свръх-контрол върху поведението на момичетата и жените също водят до ранно отпадане на момичетата от някои ромски субгрупи от училище.

Към момента в училището са преодолените практиките на ранно отпадане, но все още има ученици с проблеми, които са резултат от липсата на достатъчни умения за живот, разписани в европейските образователни практики. Учениците получават много ниски оценки при националното оценяване и на матурата за завършване на средно образование. Относително малък процент ученици от ромския етнос продължават образованието си след осми клас. Не е малък броят на безпричинните отсъствия.

В учебното заведение не достигат квалифицирани учители, които познават ромската култура. Все още е малък процентът на учителите, които са придобили допълнителна квалификация за работа в мултикултурна среда.

По-голямата част от родителите на учениците от етническите малцинства не са мотивирани да подкрепят децата си за активно участие в учебния процес, не сътрудничат при осъществяването на дейности за превенция на отпадането от училище и за намаляване на безпричинните отсъствия.

Добрата практика беше реализирана под формата на СИП в училището.

Периодът, през който се реализираха дейностите по СИП „Фолклор на етносите – ромски фолклор” е от 2011 година до 2016 година.

Ръководител на добрата практика е г-жа Даниела Цоньовска- директор на училището и учители преминали, обучение по СИП „Фолклор на етносите – ромски фолклор” към ЦМЕДТ „Амалипе”, гр.Велико Търново.

Основни педагогически цели, които се преследват:

- Създаване на условия за доразвиване на индивидуалните творчески способности, умения и познания. Осигуряване на равен достъп до качествено образование, позитивно образователна среда, ориентирана към деца и ученици в неравностойно положение.
- Моделиране формите на работа и подобряване качеството на учебно възпитателния процес.

- Съхраняване и развитие на културната идентичност на учениците от етническите малцинства и техните връстници чрез участие в разнообразни извънурочни форми по интереси.
- Повишаване квалификацията и интеркултурната компетентност на учители и родители

А в нашето училище около 50% от децата са от различен от българския етнос. Нашата основна цел е промяна в приоритетите на хората от различни етноси. Усилията ни са насочени към формиране на отношение към образованието като социално значима ценност, към осъзнаване на пряката връзка между качествено образование и успешната реализация в живота

Интерактивни методи за работа в мултикултурна среда:

1. **Формиране на групи по СИП;**
2. **Клубни форми към училищните проекти;**
3. **Клубни форми към читалището;**
4. **Работещ ученически парламент;**
5. **Работещ родителски клуб;**
6. **Работещо училищно настоятелство**

Тези извънкласни дейности са свързани с решаване на проблемите в училище, които довеждат до създаване на неблагоприятна среда, водеща до отпадане на децата.

ПРИНЦИПИ:

1. ВСЕКИ УЧЕНИК МОЖЕ ДА БЪДЕ ОТЛИЧНИК!

СУ „Христо Смирненки” гр. Койнаре работи по програмата към ЦМЕДТ „Амалипе” – гр. В.Търново от септември 2011 година. През учебната 2011/12 година бяха сформирани две групи СИП „Фолклор на етносите”, 2015/2016 г. групите са вече шест.

„СИП Фолклор на етносите – ромски фолклор” формира и възпитава в дух на толерантност и спомага за включване на интеркултурни елементи в предметите от задължителна подготовка. Знанието се постига в споделянето на ценности и култури, в което всеки ученик може да бъде добър. Училището е привлекателно за учениците и техните родители, когато те го приемат като своя институция.

През септември 2011г. училището спечели проект „Утвърждаване на културното многообразие на етническите малцинства като обща ценност” към ЦОИДУЕМ – гр. София на стойност 12 000 лв. Разбира се не бихме се справили без нашите приятели от център „Амалипе”.

Проявеният интерес на учениците към извънкласните дейности в СИП-овете доведе до увеличаване броя на клубовете, като през 2015/2016 г. те вече са шест, както бе отбелязано по-горе.

- През учебната 2013/2014 година групите СИП „Фолклор на етносите” достигнаха четири. В същото време се сформираха и една група СИП – „Предприемачество”, „Изобразително изкуство”, „Баскетбол” и „Тенис на маса”.
- През 2011 година отборът по тенис на маса – девойки 8-10 клас се класира на 4 място на националното първенство проведено в гр. Пловдив. По идея на преподавателите по ФВС се разработи вътрешно-училищен проект за изграждане и оборудване на фитнес зала. Средствата бяха осигурени от училищното настоятелство. С негова помощ бяха закупени носии за клуб „Традиции и ритуали”, велосипеди за клуб „Велотуризм и здраве” и екипи за клубовете „Футбол” и „Тенис на маса”.
- През пролетта на 2012 година стартира проекта за ограмотяване на възрастни „Нов шанс за успех” по ОП „Развитие на човешките ресурси” към МОН. Това за мен беше възможност, която довеждайки родителите в училище, осигуряваше непосредствения им контакт с учителите. До обяд се обучаваха учениците, а след обяд техните родители. Връзката ученик – учител – родител бе осъществена по-пълноценно и степента на доверие значително повишена. През първия етап на проекта се обучаваха 59 възрастни разпределени в 5 групи. Във втория етап – 6 групи – 69 човека. В третия етап на проекта са включени 101 възрастни, разпределени в 9 групи. Размерът на средствата, получени по проекта са над 80 000 лв., от които за хонорари на учителите -50 000 лв., стипендии на обучаемите – 30 000 лв. Проявявайки гъвкавост в обучението на родителите, от 2010 година в нашето училище съществуват вечерна и самостоятелна форма на обучение в които са включени 100 души. Така, в зависимост от свободното време на родителите, те са обхванати в различни форми на обучение.

През юни 2012 година разработихме проект по Схемата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ: BG051PO001-4.1.05 „Образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства”. На 17 септември 2013 година подписахме договор с МОН по тази схема на стойност 81 000 лв., финансиран от Европейския социален фонд и Европейския съюз. Спечеленият проект „Учим и творим заедно” ни даде възможност да обезпечим финансово 9 клуба, в които участват 90 ученика от СУ „Христо Смирненски” и 30 деца от ОДЗ „Пролет” гр. Койнаре. В клуб „Традиции и ритуали на различните етноси” по идея на ръководителя Поля Нешовска бе създаден оркестър от родители и ученици, който ни представи на фестивала във Велико Търново.

- Голям успех имаше изнесеното 3-дневно обучение на родителите на тема: „Възпитанието на децата ни”. Обученията на учителите, свързани с работата в интеркултурна среда, допринесоха за подобряване на УВП в училище и помогнаха за преодоляването на редица стереотипи, ограничаващи полезността на взаимодействието между ученици и родители. Двете обучения се оказаха полезни и по отношение на сплотяването на педагогическия колектив.
- В края на октомври 2013 г. Училището ни започна работа по проект „УСПЕХ”. По този проект сформирахме 18 клуба и обхванахме 220 ученика. През учебната 2013/2014 година в училището от 339 ученика, 310 ученика участваха в извънкласни дейности
На 30.04.2014 г. в гр. Койнаре се организира първата представителна изява по новия проект „ВСЕКИ УЧЕНИК МОЖЕ ДА БЪДЕ ОТЛИЧНИК”, към ЦМЕДТ „Амалипе”, гр. Велико Търново. Участниците във СИП „Фолклор на етносите” от училищата СОУ „Христо Смирненски”-Койнаре, ОУ „Христо Ботев”-Глава, ОУ „Отец Паисий”-Кнежа и ОУ „Отец Паисий”-Радомирци демонстрираха със завиден успех постигнатото, показвайки на фестивала песни, танци и фолклорни ритуални практики, посветени на Гергьовден.
- От 2008 г. в училището е сформиран ученически парламент. Всяка година 9-ти май е ден на ученическото самоуправление. Учениците заместват своите учители, правят анализ на работата си и отправят предложения за подобряване качеството на учебно възпитателния процес. През 2015/2016г. беше организирана кръгла маса с представители на училищните парламенти и директорите на училища, която се оказа много интересна за учениците.

Разисквах се въпроси на тема „Проблеми на образователно-възпитателния процес и начини за разрешаването им”. Бяха зададени много въпроси и се набелязаха мерки за подбръвяване на дисциплината и повишаване на интереса към ученето.

Като „запазена марка” на нашето училище остава ежегодното провеждане на традиционните празници – Коледа, Василица, Лазаровден, Гергьовден, 8-ми април (с изпълнения от които децата ни често са канени в различни министерства) и участието ни във фестивала „Отворено сърце” в гр. Велико Търново.

Изпълнението на всички тези дейности доведе до постигане на следните резултати:

- Осъществено е пълноценно партньорство между институциите;
- От 2011/16 учебни години нямаме отпаднали ученици;
- Всички ученици са обхванати в извънкласни форми на работа;
- Родителите се включват активно в училищните дейности;
- Ученическият парламент организира ден на ученическото самоуправление и ден на отворените врати;
- Ученици, родители и учители работят по-ефективно заедно;
- В семействата, чиито родители се обучават по проекта за ограмотяване на възрастни, образованието вече се приема като ценност.

Устойчивост на добрата практика:

Реализираните дейности са условие за устойчивост на добрата практика. Налице са фактори, гарантиращи мултиплициране на постигнатите резултати от изпълнението на проектните дейности:

- Работа върху интеркултурната компетентност на учителите;
- Мултиплициране на собствени и чужди добри практики за работа в мултикултурна среда;

Доказателство за устойчивостта на добрата практика в бъдеще са:

- намаляване броя на безпричинните отсъствия;
- повишаване на активността на учениците;

- осмисляне на училищното пространство като място за себеизграждане; обогатяване на методиката за извънурочна работа с учениците, която може да се приложи и в последствие;
- Учениците осъзнават ролята на образованието като възможност за излизане от стереотипа и стигмата на общността;
- Осъществен активен диалог между учителите и учениците.

Натрупаните знания и опит ще се мултиплицират в работата на останалите учители от учебното заведение. Ще продължи дейността на създадените клубове по СИП „Фолклор на етносите” за по-пълно удовлетворяване на потребностите на учениците.

Адрес за контакти:

*гр. Койнаре, общ. Червен бряг, обл. Плевен,
ул. „Христо Ботев” 1,
СУ „Христо Смирненски”, тел. 06573/2423;
Даниела Иванова Цоноьовска – директор
GSM 0879827292;
e-mail: sou_koinare@abv.bg; www.sou-koinare.com*